

Vývoj ekonomiky v 1. čtvrtletí 2022

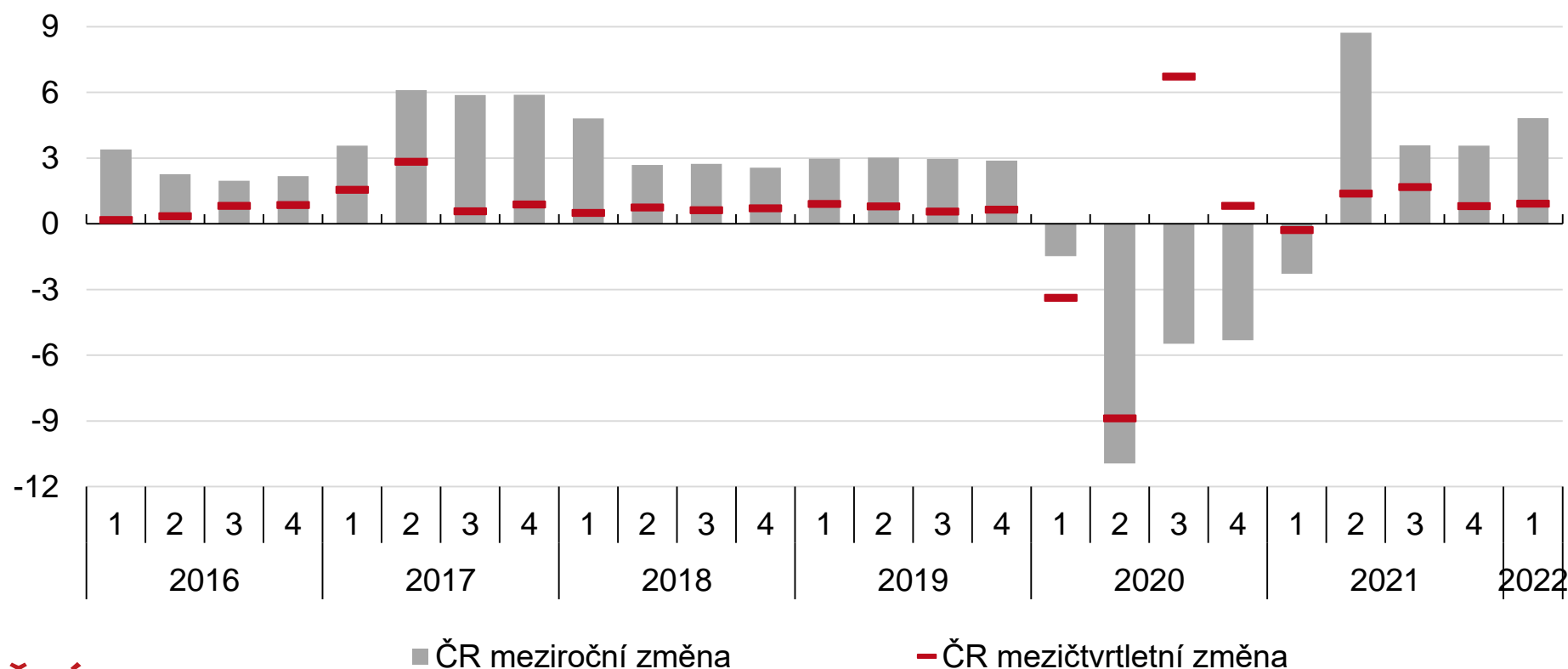
Marek Rojíček

Tisková konference, 16. června 2022, ČSÚ Praha

Hrubý domácí produkt

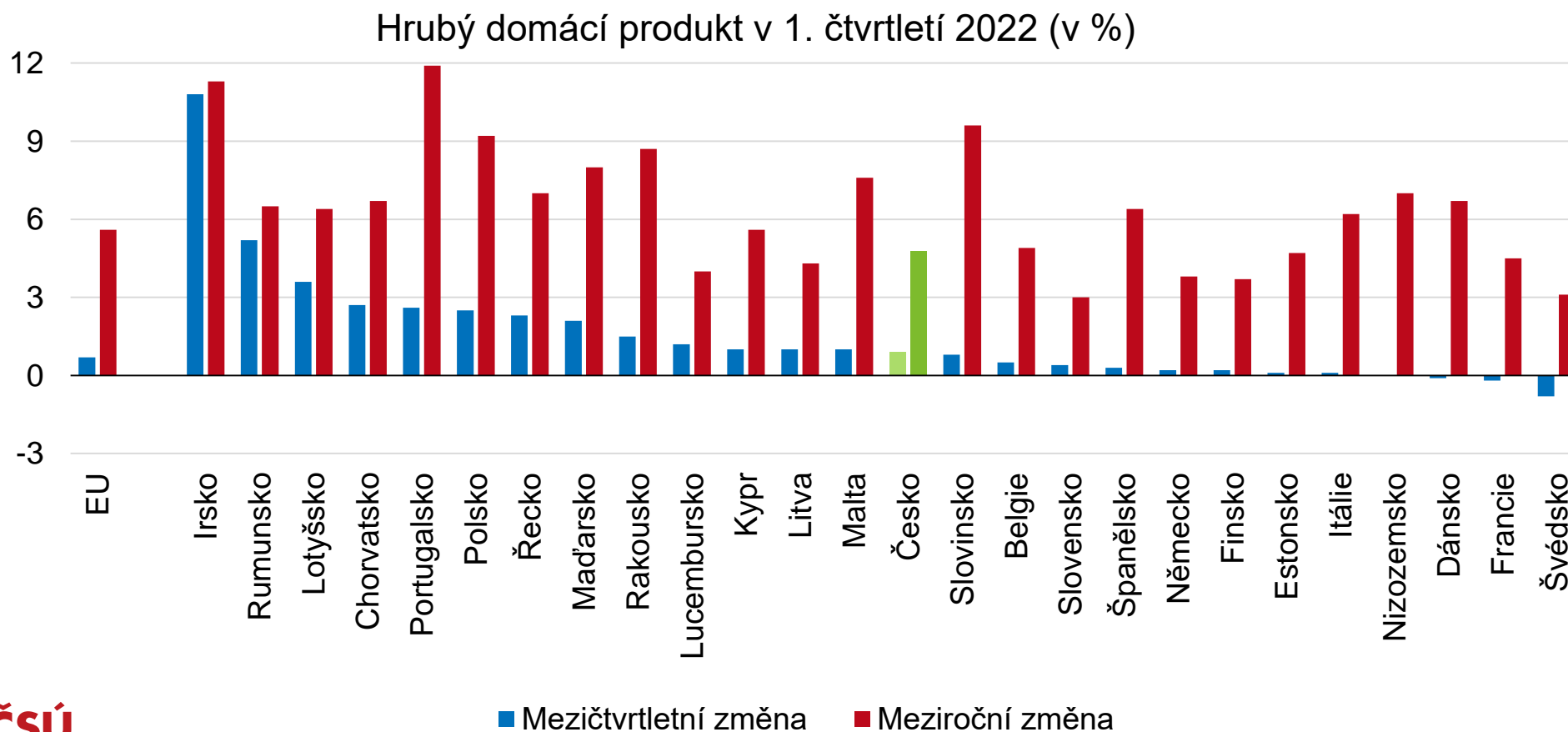
- Reálný mezičtvrtletní nárůst HDP v Česku v 1. čtvrtletí dosáhl 0,9 %.
- Nižší byla domácí spotřeba, k růstu přispěly investice a zahraniční poptávka.
- Meziročně byl HDP vyšší o 4,8 %.
- Meziročně vyšší byla spotřeba i investice. Propadla se bilance zahraničního obchodu.

Reálný růst HDP (očistěno o sezónní a kalendářní vlivy, v %)

Vývoj v EU

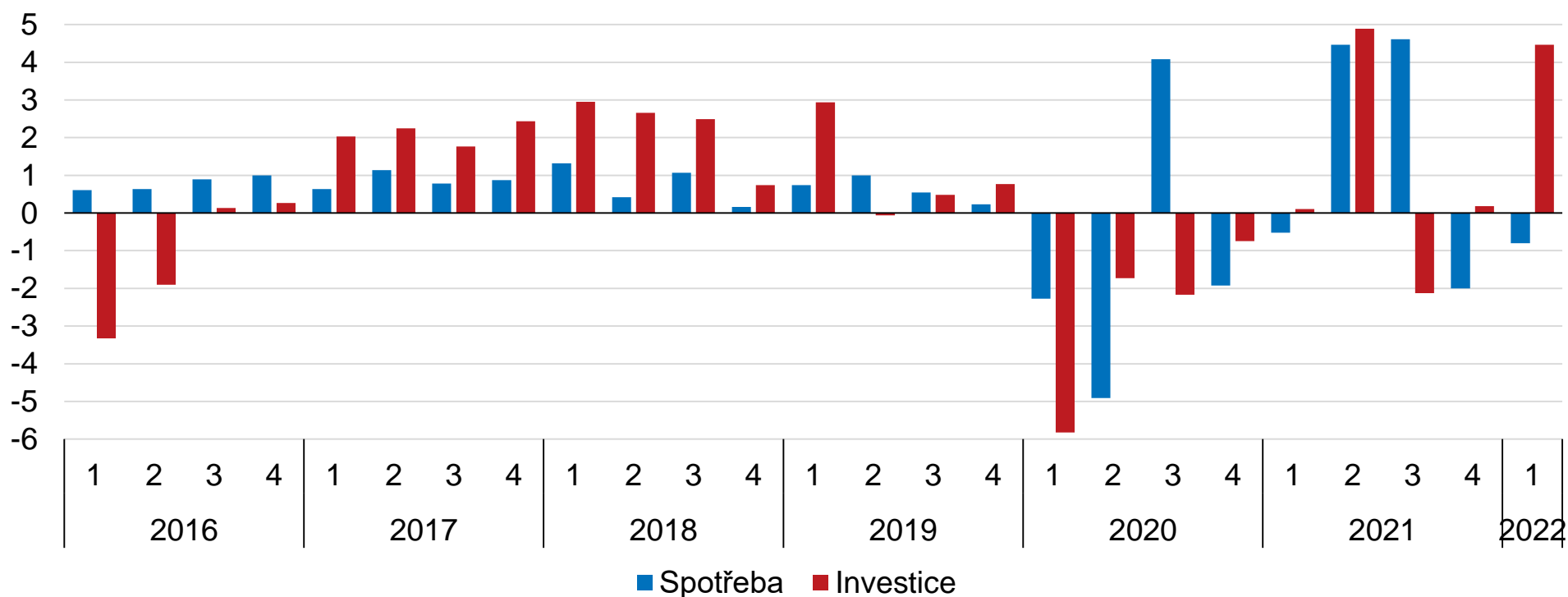
- HDP v EU se v 1. čtvrtletí meziročně zvýšil o 5,6 %, mezičtvrtletně o 0,7 %.
- Ve většině zemí už HDP překonal úroveň předkrizového 1. čtvrtletí 2019.
- Pomalejší rozvoj vykazují hlavně ekonomiky závislé na průmyslovém exportu – Francie, Itálie, Německo i Slovensko...

Domácí poptávka

- Spotřeba v 1. čtvrtletí mezičtvrtletně klesla o 0,8 %.
- Klesala zejména spotřeba domácností, které tlumily velké výdaje na zboží dlouhodobé spotřeby.
- Investice mezičtvrtletně vzrostly o 4,5 %.
- Rostly všechny druhy investičních výdajů.

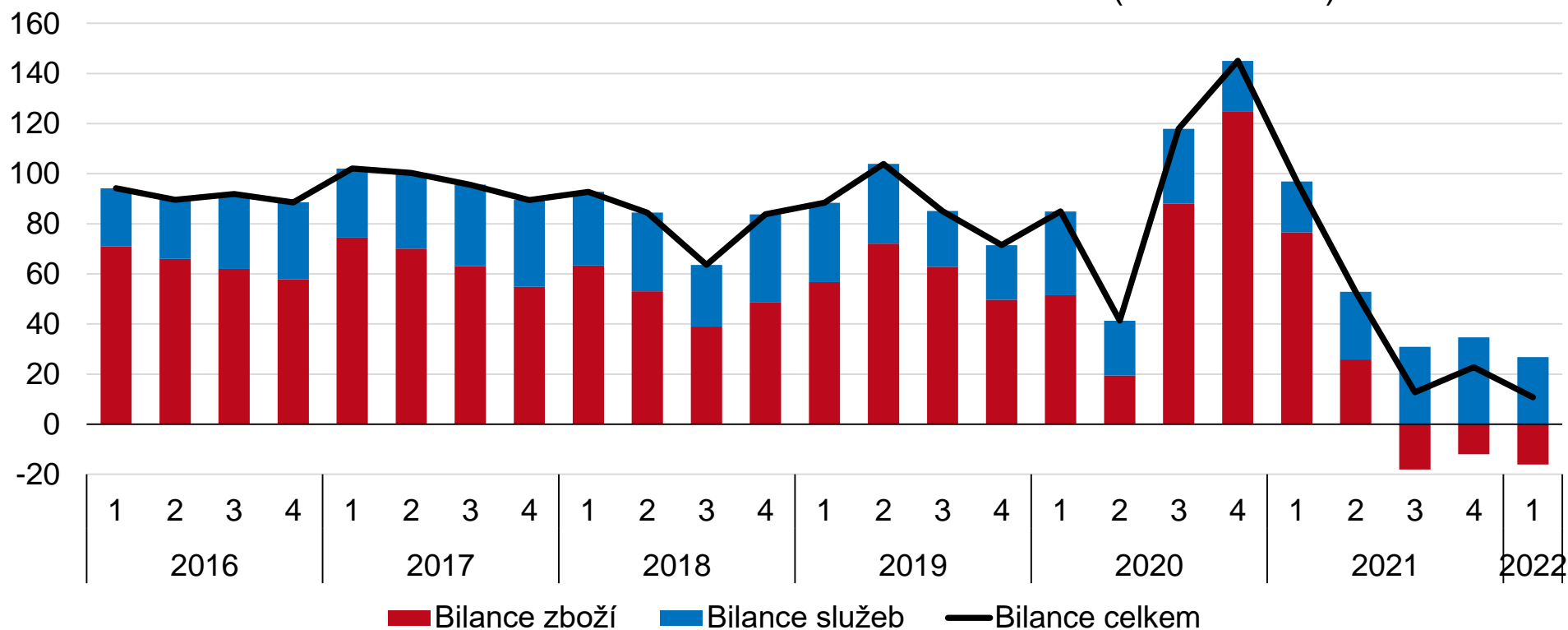
Vývoj domácí spotřeby a investic (mezičtvrtletní změna v %)

Zahraniční poptávka

- Bilance zahraničního obchodu v 1. čtvrtletí brzdila meziroční růst HDP.
- Oproti závěru roku 2021 se ale bilance zlepšila.
- V 1. čtvrtletí pokračovaly problémy u vývozu motorových vozidel. Zbytku vývozců se ale dařilo.
- Prudce rostoucí ceny surovin zvyšovaly dovoz a zhoršovaly tak saldo.

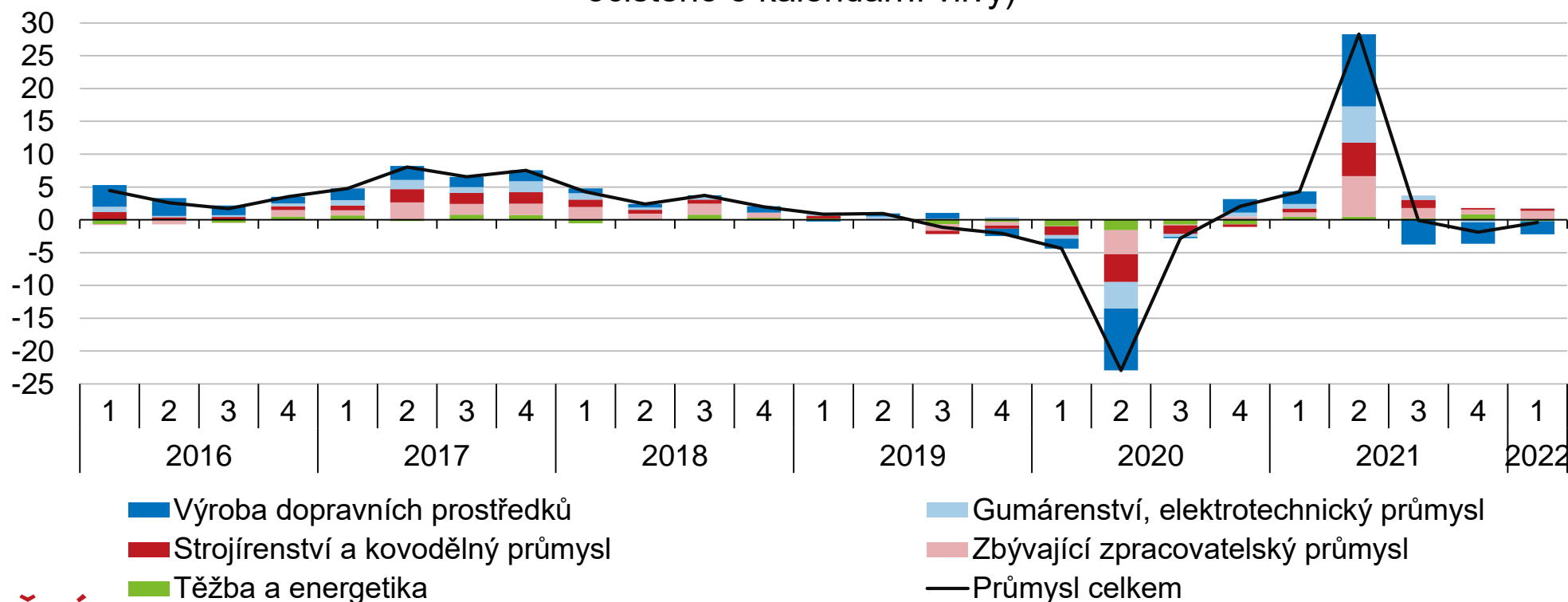
Bilance zahraničního obchodu se zbožím a službami (v mld. korun)

Průmysl

- Průmysl byl ve 2. polovině roku 2021 i v 1. čtvrtletí 2022 ovlivněn narušením dodavatelských řetězců.
- Meziročně se v 1. čtvrtletí průmyslová produkce snížila o 0,4 %.
- Mezičtvrtletně produkce průmyslu vzrostla o 1,6 %. Průmysl mírně zaostával za úrovní roku 2019.
- Většině oborů se dařilo, negativně působila výroba motorových vozidel.

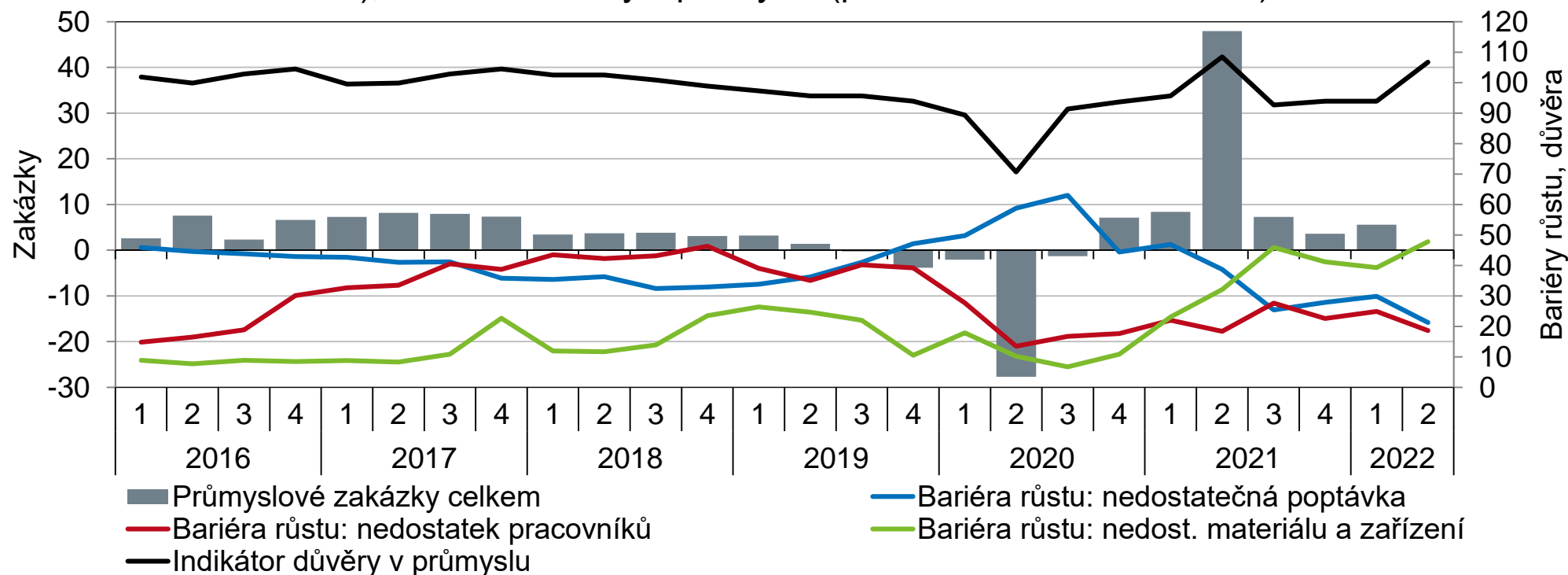
Příspěvky dílčích odvětví k meziroční změně průmyslové produkce (v p. b., očištěno o kalendářní vlivy)

Průmysl - výhled

- Důvěra podnikatelů v průmyslu aktuálně roste.
- Nedostatek materiálu a zařízení je nejvýznamnější bariérou růstu.
- Hodnota zakázek v 1. čtvrtletí meziročně rostla o 5,6 %. Z velké části ale šlo o vliv rostoucích cen produkce.

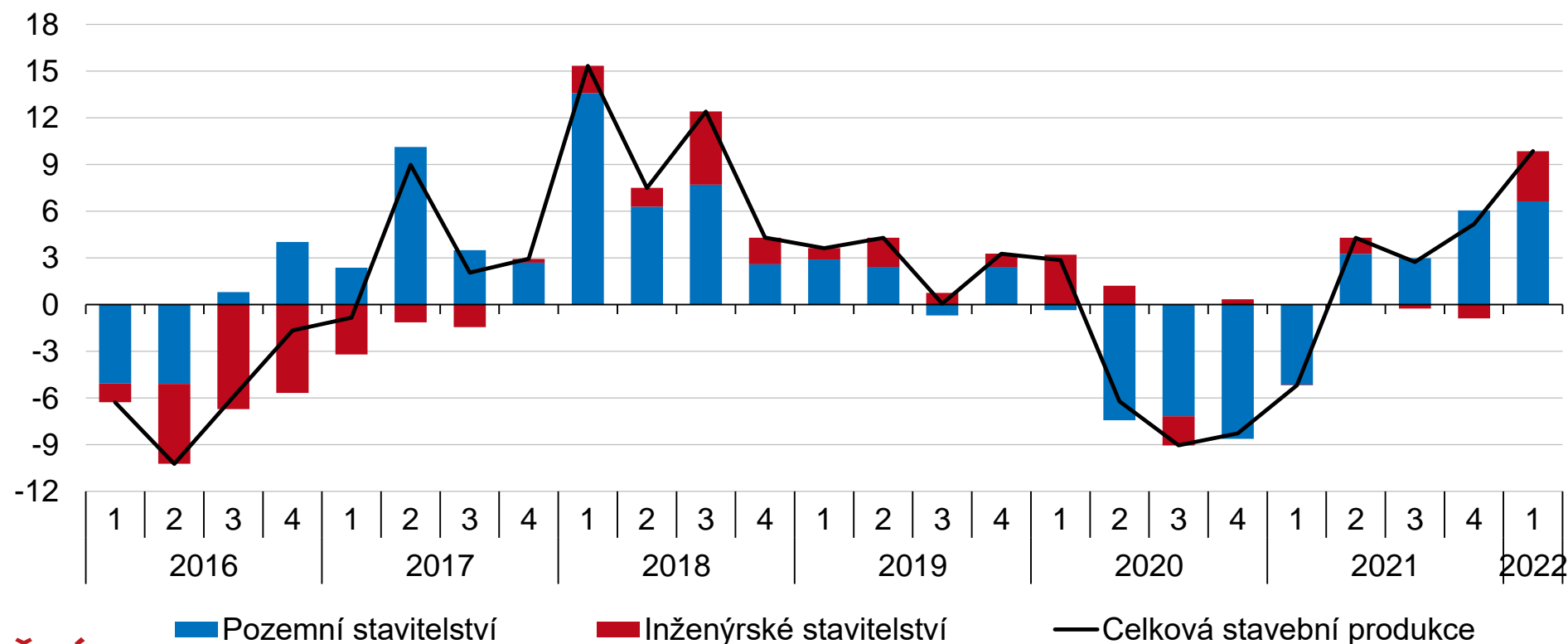
Nové zakázky v průmyslu (meziročně, v %), vybrané bariéry růstu (v %, pravá osa), indikátor důvěry v průmyslu (průměr 2003 - 2021 = 100)

Stavebnictví

- Stavební produkce se loni rozvíjela pomaleji, ale v 1. čtvrtletí 2022 její meziroční přírůstek zrychlil na 9,9 %.
- Roste pozemní i inženýrské stavitelství.
- Přetrvávající bariérou růstu stavebnictví je nedostatek materiálu, což tlačí na růst nákladů.
- Zpomaluje růst zakázek.

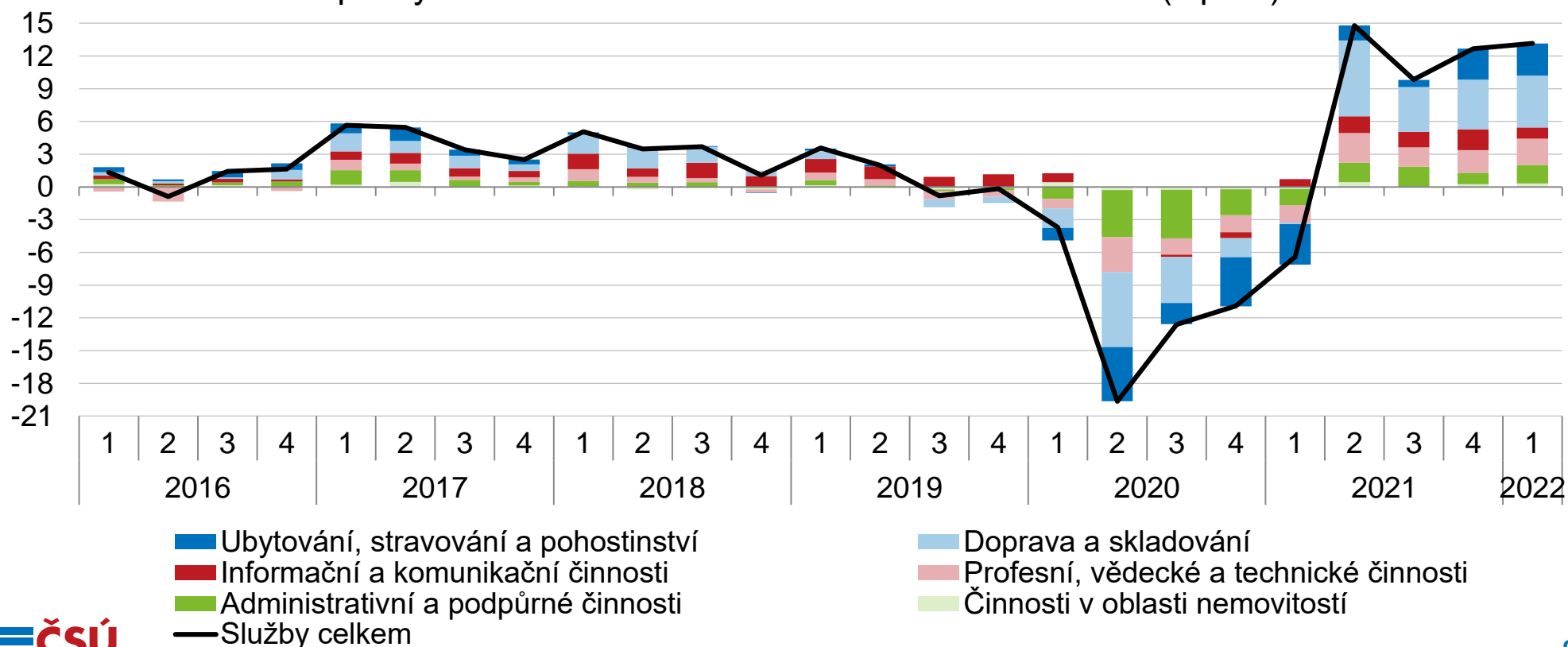
Příspěvky odvětví k meziroční změně stavební produkce (v p. b.)

Služby

- Meziroční nárůst o 13,1 %, mezičtvrtletně zde rostly tržby o 2,0 %.
- Daří se dopravě a skladování, rozvíjí se i odvětví spojená s cestovním ruchem.
- Dařilo se právním a účetnickým činností, poradenství v oblasti řízení. Rozvoj ve stavebnictví podporoval i architektonické a inženýrské činnosti

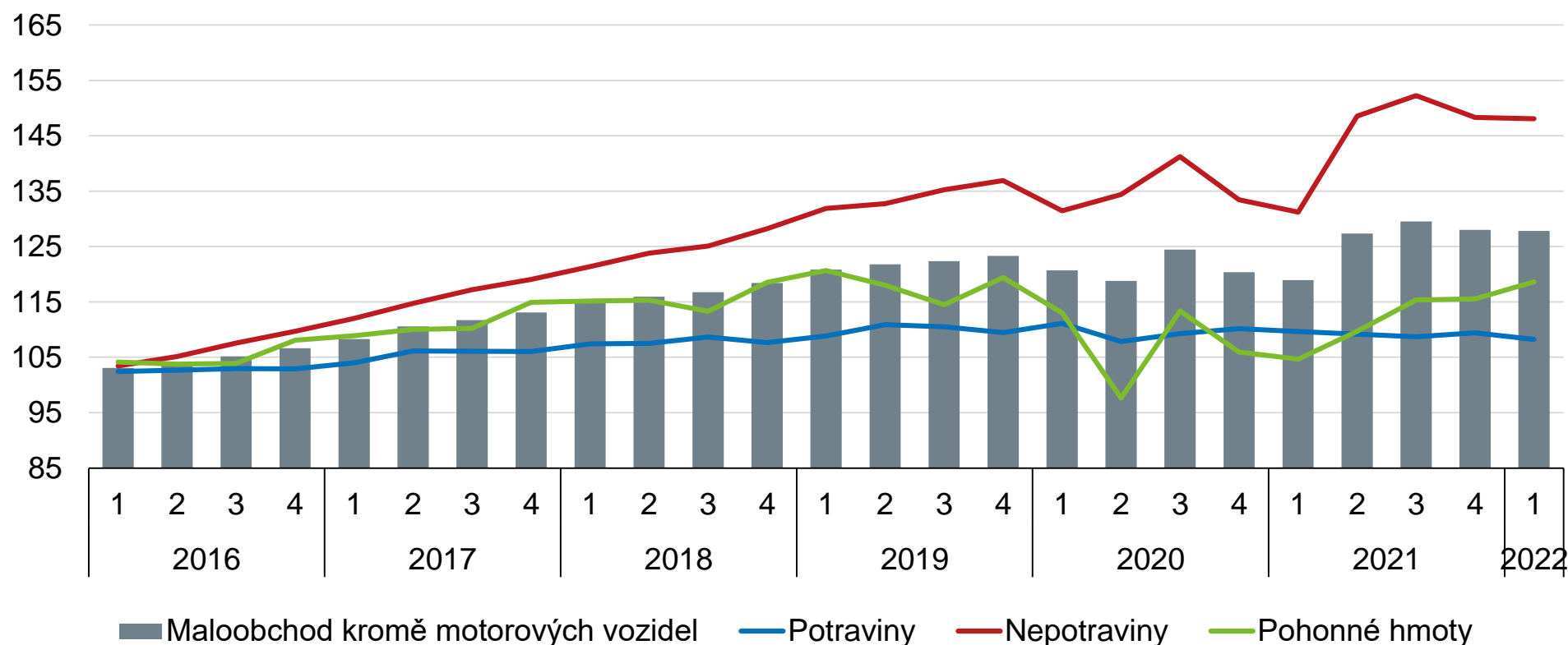
Příspěvky odvětví k meziroční změně tržeb ve službách (v p. b.)

Maloobchod

- Maloobchod se od 2. čtvrtletí 2021 úspěšně zotavoval.
- Nejistota domácností jeho rozvoj začala brzdit na konci roku 2021.
- Tržby v maloobchodě v 1. čtvrtletí reálně mezičtvrtletně klesly o 0,2 %. Ochlazení zaznamenali internetoví prodejci i prodej nepotravinářského zboží v kamenných prodejnách.

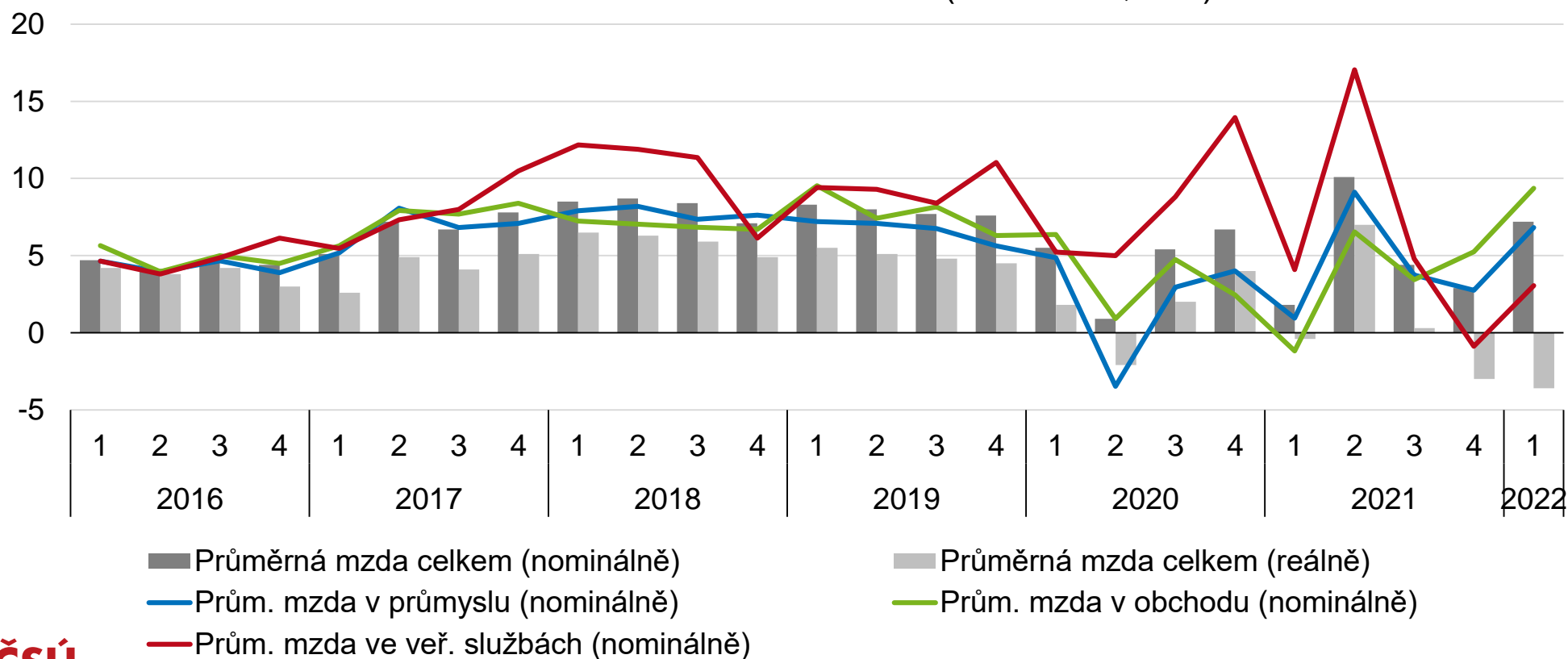
Maloobchodní tržby (rok 2015 = 100, sezónně očištěno)

Trh práce

- Zaměstnanost v 1. čtvrtletí byla meziročně vyšší o 1,5 %.
- Klesala nezaměstnanost a na trhu práce opět vzniká napětí.
- Nominální průměrná mzda byla meziročně vyšší o 7,2 %.
- Reálně došlo k propadu o 3,6 %. Reálný pokles se dotýkal 94 % zaměstnanců.

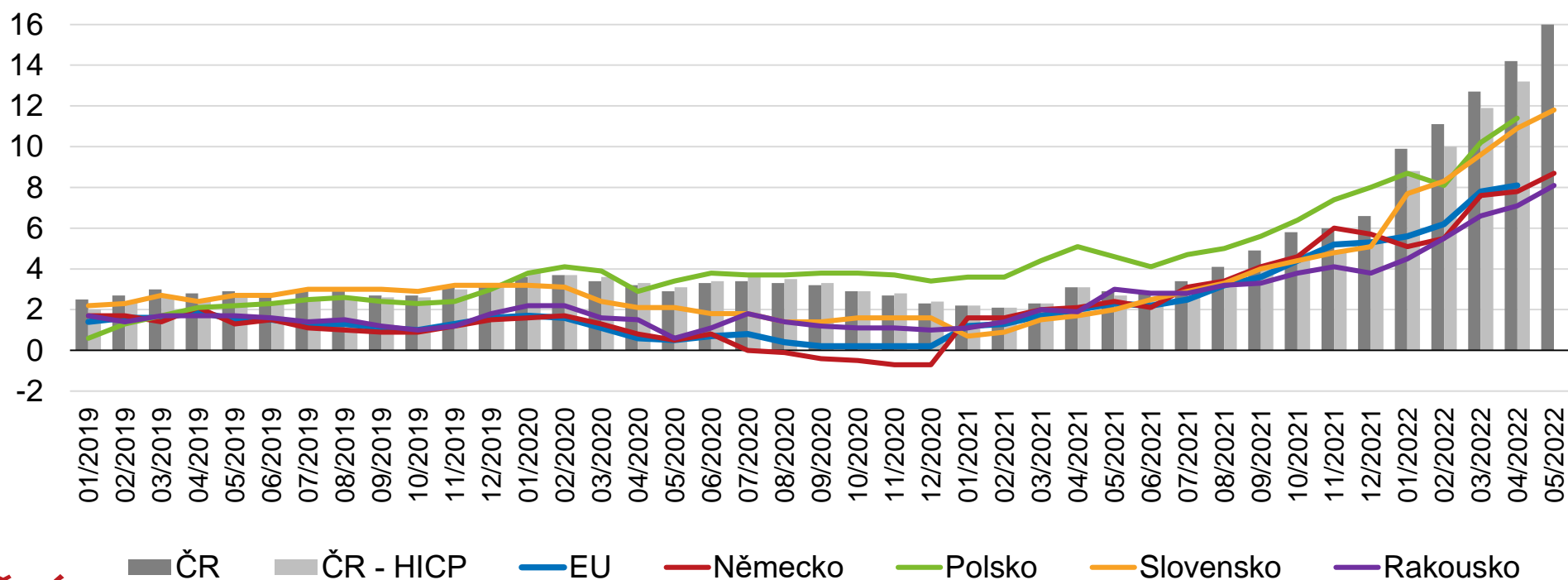
Průměrná nominální a reálná mzda (meziročně, v %)

Spotřebitelské ceny

- Ve druhé polovině roku 2021 výrazně zrychlil meziroční růst spotřebitelských cen v Česku i EU.
- Ke zrychlení přispívaly zejména ceny bydlení a energií a pohonných hmot.
- Česko má aktuálně třetí nejvyšší růst spotřebitelských cen v EU.

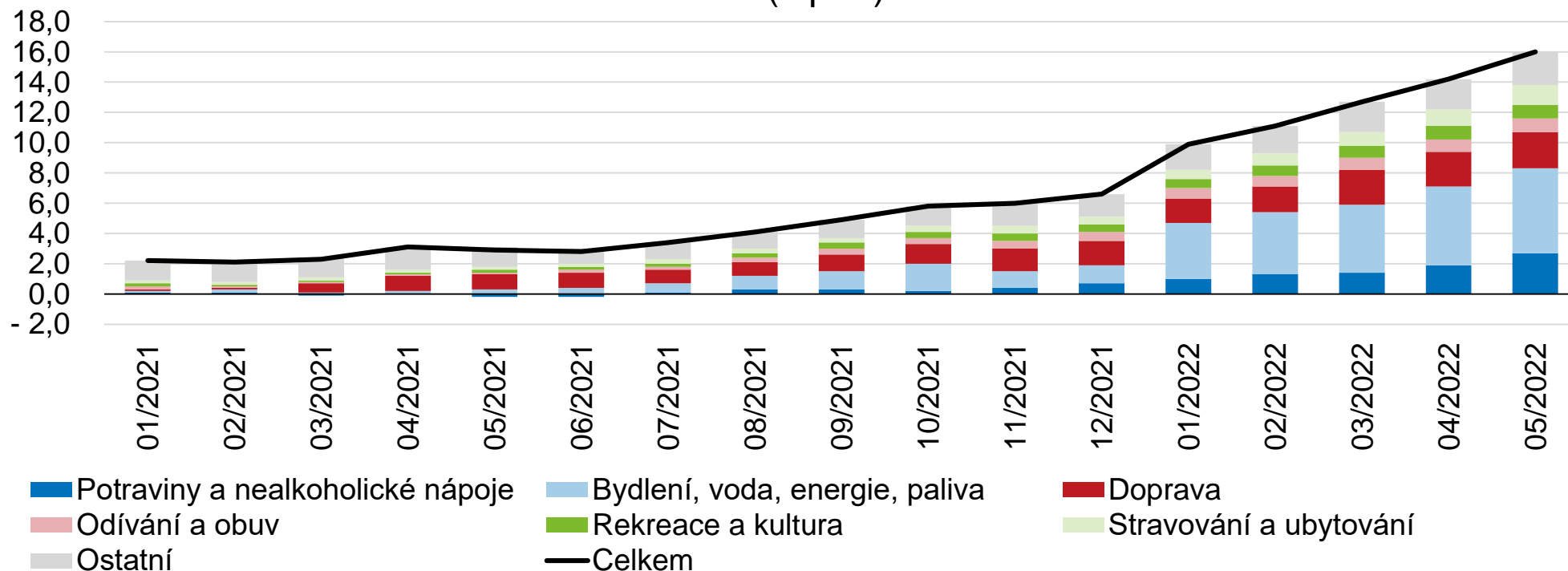
Index spotřebitelských cen a harmonizovaný index spotřebitelských cen
(meziročně, v %)

Struktura růstu spotřebitelských cen

- K růstu spotřebitelských cen i jeho zrychlení nejvíce přispívají ceny bydlení a energií, dopravy a potravin.
- Zrychluje růst cen naprosté většiny složek spotřebního koše. Prodejce ovlivňují vyšší ceny energií i komplikovaná doprava.

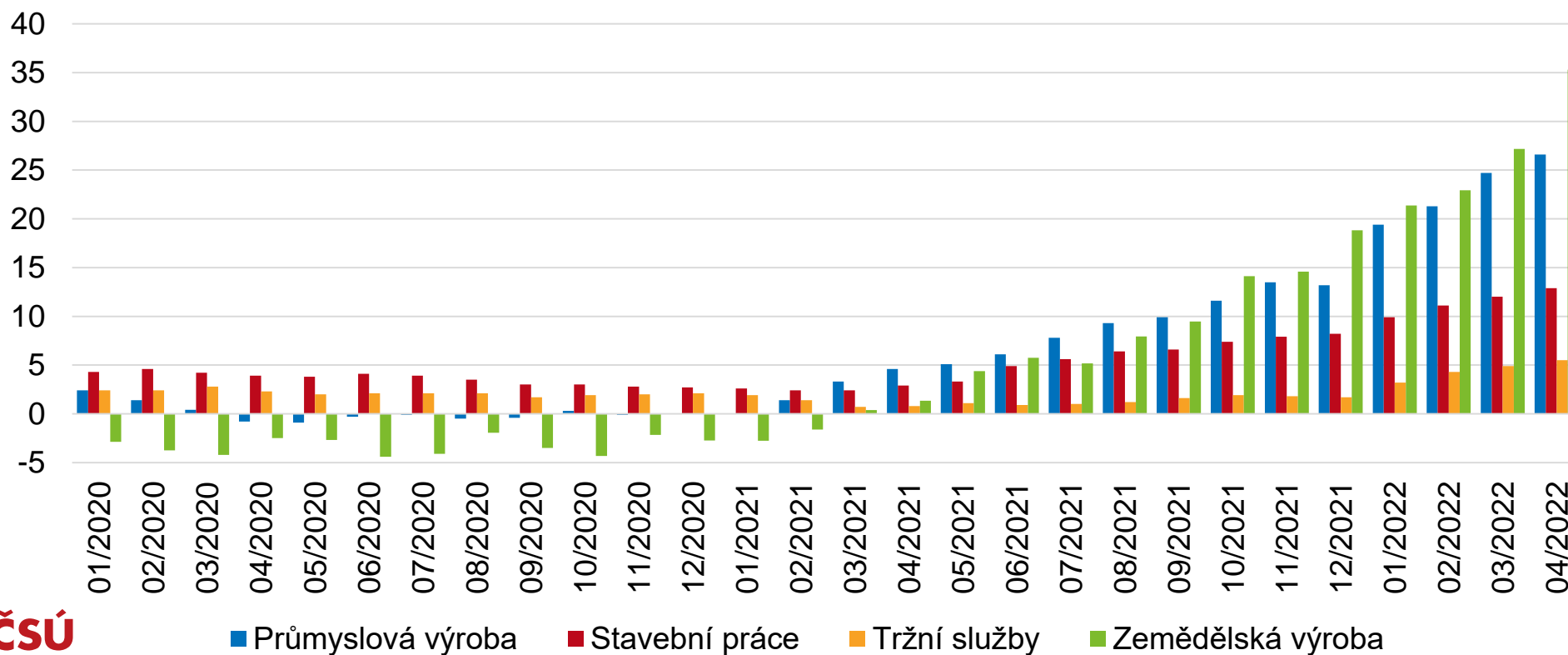
Příspěvky vybraných složek spotřebitelského koše k meziročnímu růstu cen (v p.b.)

Ceny výrobců

- Výrobci čelili prudce rostoucím nákladům, které se promítaly i do cen jejich produkce.
- Rekordní tempo růstu cen v průmyslu ovlivňují ceny ropy, zemního plynu i elektřiny.
- Náklady na energie i geopolitická situace zvyšují ceny v zemědělství.
- Růst cen stavebních prací i materiálových vstupů zrychluje od poloviny loňského roku.

Ceny výrobců (meziroční růst, v %)

Shrnutí

- Hrubý domácí produkt se v 1. čtvrtletí mezičtvrtletně zvýšil o 0,9 % a meziročně o 4,8 %.
- Meziročně vyšší byla spotřeba a investice, naopak bilance zahraničního obchodu se prudce zhoršila. Ve srovnání s koncem roku 2021 se ale domácí spotřeba ochladila.
- V průmyslu přes dílčí zlepšení přetrvávaly problémy s dodávkami součástek. Obchod a služby se postupně zotavují.
- Trh práce se vrací na předkrizovou úroveň. Průměrná mzda se ale vlivem prudkého cenového růstu reálně propadá.
- Růst cen dosahuje rekordní úrovně. Rostou ceny naprosté většiny položek spotřebního koše, ale tahounem jsou hlavně ceny bydlení, energií, dopravy a potravin. Podniky čelí masivnímu navýšení cen energií a dalších materiálových vstupů.